

REGULAMENTUL DE FUNCȚIONARE A SISTEMULUI ISBN ÎN REPUBLICA MOLDOVA

I. DISPOZIȚII GENERALE

1. Regulamentul de funcționare a Sistemului ISBN în Republica Moldova este elaborat în temeiul Legii cu privire la activitatea editorială nr. 939-XIV din 20.04.2000 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr.70-72, art.511) cu modificările și completările ulterioare, în acord cu politica și strategia Agenției Internaționale ISBN, stabilește modul de gestionare a sistemului (numerelor) ISBN și de gestionare a Registrului Național ISBN al Republicii Moldova.

2. Noțiuni principale

În prezentul Regulament, se utilizează următoarele noțiuni:

broșură – publicație neperiodică care conține cel puțin 4 pagini și cel mult 48 de pagini legate în copertă;

carte – document tipărit, neserial, care conține peste 48 de pagini legate sau broșate în copertă;

carte electronică (ebook) – document electronic, care reprezintă un text (însoțit sau nu de imagini, sunet, animație, video) având elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare, ISBN), în diferite formate (epub, pdf, mobi etc.);

carte audio (audiobook) – publicație care reprezintă un text înregistrat cu voce (însoțit sau nu de fundal muzical și efecte sonore), având elemente de identificare bibliografică proprii (titlu, autor, an de publicare, ISBN), în formă de fișier electronic, transmis și audiat prin mijloace electronice;

coediție – lucrare realizată de doi sau mai mulți editori care sînt menționați pe pagina de titlu;

copii digitalizate ale documentelor tipărite – ediție electronică a cărei informație este captată în format digital, corespunzătoare ediției tipărite (structurarea textului în pagini, ilustrații, link-uri, note etc.);

document multimedia – document care combină diferite moduri de prezentare a informației: text, fotografii, imagini grafice, video, audio, pentru utilizare interactivă;

ediție – totalitatea exemplarelor unui document produs în principal după aceeași matriță și editat de aceeași editură, agenție sau grup de edituri, agenții;

ISBN (Număr Standard Internațional pentru Cărți) – International Standard Book Number – număr alcătuit din treisprezece cifre, inclusiv o cifră de control, precedat de prefixul alfabetic *ISBN*. ISBN-ul identifică o ediție a unei lucrări publicate de un anumit editor și este unic pentru ediția dată. Este atribuit de către Agenția Națională ISBN și se bazează pe ISO 2108;

pagina de titlu – pagină aflată la începutul unei publicații, care conține titlul propriu zis și, de regulă, dar nu neapărat, mențiunea de responsabilitate și date referitoare la publicare;

program de calculator – produs software în orice format (.EXE sau nu) ce poate fi utilizat pe orice calculator și care reprezintă un subiect, o temă, un experiment etc.

3.. Sistemul informațional ISBN în Republica Moldova este destinat pentru evidența numerelor ISBN atribuite cărților și broșurilor editate de către editorii din Republica Moldova atât în țară, cât și peste hotare.

4. Codul ISBN este atribuit de către Camera Națională a Cărții în calitate de Agenție Națională ISBN Moldova și se bazează pe standardul ISO: International Standard Organization (Organizația Internațională de Standardizare) nr. 2108-2005 "Information and Documentation – International Standard Book Number (ISBN)".

5. Funcționarea Sistemului ISBN în Republica Moldova este asigurată de Camera Națională a Cărții, în calitate de Agenție Națională ISBN Moldova care activează conform legislației în vigoare a Republicii Moldova, standardelor internaționale în domeniu, aprobate de Agenția Internațională ISBN de la Londra.

II. CATEGORII DE DOCUMENTE CARE PRIMESC COD ISBN

6. Categoriile de documente care primesc cod ISBN:

Documente tipărite :

- a) cărți și broșuri;
- b) cărți și broșuri într-un volum;
- c) cărți în mai multe volume;
- d) coediții;
- e) reeditări;
- f) atlase și hărți geografice cu text;
- g) calendare în formă de carte și revistă cu text;
- h) documente cu foi volante, cu condiția să apară sub un titlu unic;
- i) partituri muzicale cu text;
- j) albume de artă;
- k) documente micro-forme;
- l) documente Braille.

Documente electronice:

- a) cărți electronice;
- b) copii digitizate ale cărților și broșurilor tipărite, CD-ROM, on-line;
- c) programe de calculator;
- d) documente multimedia.

Documente combinate și complexe:

- a) documente combinate pe diverse suporturi;
- b) documente complexe, în care principalul constituent este textul scris.

Documente audio:

- a) cărți audio sub toate formele de suporturi.

Documente video:

- a) manuale și ghiduri video.

7. Categoriile de documente care nu primesc cod ISBN:

- a) documente care conțin exclusiv informații publicitare;
- b) documente care conțin informație efemeră;
- c) documente interne sau confidentiale;
- d) documente al căror conținut predominant nu este textul;
- e) documente manuscrise, non-documente;
- f) documente muzicale audio;
- g) înregistrări muzicale;
- h) publicații seriale;
- i) documente care contravin legislației Republicii Moldova.

III. STRUCTURA ISBN

8. Numărul standard internațional este format din abreviatuara ISBN separată de un spațiu, precum și 13 cifre grupate în 5 segmente de lungimi variabile, separate de cratimă:

a) segmentul 1 - prefixul 978 este indicativul pentru identificarea producției editoriale de carte la nivel internațional (în continuare se va utiliza prefixul 979) este furnizat de Asociația Europeană de Numerotare a Articolelor (EAN);

b) segmentul 2 - codul de țară, indică grupul de înregistrare național, lingvistic sau geografic. Codul grupului de înregistrare pentru Republica Moldova este - cifra **9975** și cifra **5**;

c) segmentul 3 - codul de editură, identifică un anumit editor producător de documente, cod atribuit de Camera Națională a Cărții în calitate de Agenție Națională ISBN Moldova. Lungimea sa variază în funcție de numărul lucrărilor publicate de editor;

d) segmentul 4 - numărul de ordine al publicației, indică numerotarea documentului printre publicațiile editorului;

e) segmentul 5 - cifra de control, este ultima cifră a codului ISBN, ea permite verificarea validității codului ISBN. Acest segment înscrie o cifră sau litera alfabetică X.

9. Algoritmul de calcul al cifrei de control aparține Agenției Internaționale ISBN de la Londra.

IV. MODUL DE ACORDARE ȘI UTILIZARE A CODURILOR ISBN

10. Codurile ISBN sînt destinate pentru documentele scoase de editorii care activează în Republica Moldova după înregistrarea acestora la Camera Națională a Cărții.

11. Pentru înregistrare editorul e necesar să prezinte:

- a) statutul editorului, în original, în care se prevede activitatea editorială;
- b) certificatul de înregistrare eliberat de Camera Înregistrării de Stat – original și copie;
- c) extrasul din Registrul de Stat al Camerei Înregistrării de Stat cu specificarea activităților.

12. Datele prezentate se înregistrează în Registrul Național ISBN al Republicii Moldova. După înregistrare, între editor și Camera Națională a Cărții se încheie un contract în baza "Contractului-tip cu privire la aderarea la Agenția Națională ISBN Moldova" (anexă la prezentul Regulament).

13. La înregistrare, editorii primesc cîte un cod ISBN pentru fiecare titlu document/document în parte, indiferent de numărul de titluri/documente solicitate într-o zi. Obținerea următorului cod ISBN, se va face prin justificarea (obligatorie) a codurilor ISBN solicitate anterior, conform legii.

14. Pentru obținerea unui cod ISBN, editorul prezintă Camerei Naționale a Cărții manuscrisul cu ștampila "Bun de tipar", aplicată pe pagina de titlu a acestuia, confirmată de semnătura directorului editurii sau redactorului-șef, prin care își asumă răspunderea pentru forma și conținutul lucrării. Dacă manuscrisul este în format electronic se va prezenta pe suport de hîrtie numai pagina de titlu cu aplicarea ștampilei "Bun de tipar". Dacă se solicită ISBN-ul on line, se va expedia prin e-mail Formularul CIP completat și varianta PDF a lucrării integrale (în scopul atribuirii corecte a indexului CZU).

15. Pentru acordarea codului ISBN se încasează taxa conform Nomenclatorului serviciilor cu plată aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 1311 din 12.12.2005.

16. Editorul care are mai multe case de edituri și care publică lucrări sub numele fiecăreia, trebuie să solicite coduri ISBN diferite pentru fiecare editură.

17. Codurile ISBN sînt transmise editorului de către Camera Națională a Cărții în scris, direct, prin fax sau e-mail prin fișa structurii CIP-ului, în termen de 2 zile lucrătoare din momentul recepționării materialelor.

18. Modul de imprimare a codurilor ISBN de către editor este unic: sigla ISBN este urmată de spațiu și de cele 13 cifre separate de cratime, reproduse conform originalului, exact cum sînt înscrise în fișa structurii descrierii CIP.

19. Codul ISBN se imprimă pe versoul paginii de titlu, în partea stîngă de jos, în structura descrierii CIP și pe coperta a patra.

20. Cărțile și broșurile editate într-un volum primesc un cod ISBN. Cărțile în mai multe volume primesc un cod ISBN pentru partea generală (lucrarea în totalitatea sa) și cîte un cod ISBN pentru fiecare volum în parte. Cele două coduri ISBN ale

fiecărui volum se imprimă pe versoul paginii de titlu, unul sub altul, în partea stîngă de jos, în structura Descrierii CIP a Camerei Naționale a Cărții și pe coperta a 4-a.

21. Retipăririle păstrează codul ISBN original.

22. Reedităriile primesc un nou cod ISBN.

23. Coedițiile realizate de mai mulți editori primesc câte un cod ISBN pentru fiecare editor în parte.

24. Documentele electronice primesc cod ISBN după aceleași reguli ca și formatul tipărit. Codul ISBN se menționează, în funcție de suportul documentului, pe coperta acestuia, pe ecranul de prezentare, cum ar fi:

25. Cărțile electronice online:

a) primesc cod ISBN distinct pentru fiecare format (epub, pdf, mobi etc.);

b) primesc cod ISBN diferit edițiile care au același tip de sistem de protecție, dar au drepturi de utilizare media diferite (copiere, imprimare/tipărire etc.);

c) copiile digitizate ale cărților tipărite primesc un cod ISBN distinct, diferit față de cel al ediției tipărite, cod care se menționează pe ecranul de prezentare;

d) programele de calculator educațional sau didactic primesc cod ISBN care se menționează pe ecranul de prezentare și/sau pe coperta documentului.

26. Utilizarea aceluiași cod ISBN la mai multe publicații, precum și imprimarea de către editori a codurilor ISBN care nu se regăsesc în baza de date ISBN și în "Bibliografia Națională", se califică drept uz de fals și se sancționează conform legislației în vigoare.

V. CODUL ISBN ȘI CODUL DE BARE

27. Codul ISBN asigură baza pentru calculul codului de bare. Codul ISBN este tipărit de asupra reprezentării grafice a codului cu bare.

28. Codul de bare pentru edițiile în mai multe volume este determinat prin ISBN-ul volumului.

29. Codul de bare emis în comun de mai mulți editori, se întocmește pe baza ISBN-ului unuia dintre editorii-parteneri.

VI. AGENȚIA NAȚIONALĂ ISBN MOLDOVA

30. Agenția Națională ISBN Moldova a fost înființată și funcționează în cadrul Camerei Naționale a Cărții din anul 1993.

31. Agenția Națională ISBN funcționează sub asistența de specialitate oferită de Agenția Internațională ISBN de la Londra.

32. Agenția Națională ISBN are următoarele responsabilități:

a) înregistrarea și asigurarea evidenței editorilor din Republica Moldova;

- b) acordarea codului ISBN conform prevederilor prezentului Regulament, indiferent de limba în care sînt editate documentele, conținutul sau forma sa;
- c) efectuarea controlului imprimării corecte a codului ISBN de către editori;
- d) organizarea și actualizarea bazei de date "ISBN-Moldova", ce conține informații (înregistrări bibliografice) redactate conform normelor specifice ISBN corespunzătoare cărților, broșurilor cărora le-au fost atribuite coduri ISBN;
- e) participarea la activitățile de standardizare referitoare la cărți, broșuri și controlul bibliografic asupra lor la nivel național și internațional;
- f) cooperarea și dezvoltarea Sistemului ISBN în Republica Moldova prin armonizarea proceselor, formatelor, normelor și participarea activă la sistemul internațional ISBN;
- g) întreținerea și transmiterea informațiilor Agenției Internaționale ISBN (Londra) pentru integrarea lor în banca internațională de date;
- h) stabilirea de contacte cu editorii naționali și alți factori la orice subiect în raport cu sistemul ISBN;
- i) cooperarea cu programele naționale referitoare la cărți, broșuri prin editarea "Bibliografiei Naționale a Moldovei";
- j) cooperarea cu agențiile naționale ISBN din alte țări;
- k) prezentarea raportului anual Agenției Internaționale ISBN asupra activității editoriale la nivel național, spre a fi inclusă în Catalogul Internațional al Editorilor - Publisher's International ISBN Directory;
- l) organizarea și actualizarea bazei de date a editorilor din Republica Moldova, deținători de ISBN, completarea bazei de date ISBN-Moldova cu noi potențiali editori, clasificarea editorilor;
- m) corelarea bazei de date ISBN cu înregistrarea CIP;
- n) verificarea și completarea înregistrărilor documentelor publicate din baza de date ISBN cu baza de date CIP pentru realizarea "Bibliografiei Naționale a Moldovei";
- o) realizarea și distribuirea materialelor promoționale și implementarea corectă a sistemului ISBN în Republica Moldova, în acord cu politica și strategia Agenției Internaționale ISBN;
- p) oferirea consultațiilor editorilor privind modul de folosire a codurilor ISBN.

VII. OBLIGAȚIILE ȘI RESPONSABILITĂȚILE EDITORULUI

33. Aderarea la sistemul ISBN, în conformitate cu prezentul Regulament, impune editorului următoarele responsabilități:

- a) utilizarea numerelor ISBN, acordate doar de Camera Națională a Cărții;
- b) imprimarea numărului ISBN solicitat în concordanță cu titlul documentului;
- c) interzicerea transmiterii codului ISBN altui editor;
- d) informarea Camerei Naționale a Cărții despre anularea tipăririi unui sau altui titlu cu numerele ISBN atribuite/acordate editorului;

e) informarea Camerei Naționale a Cărții despre schimbarea denumirii, adresei juridice, încetarea activității sale, dacă acestea au avut loc;

f) prezentarea Camerei Naționale a Cărții a raportului/informației anuale asupra editării documentelor, pînă la data de 10 ianuarie a anului în curs;

g) editorul poartă întreaga responsabilitate pentru corectitudinea și valabilitatea datelor înscrise în formularul CIP.

VIII. DISPOZIȚII FINALE

34. Controlul asupra respectării prezentului Regulament se exercită de către Ministerul Culturii.

35. Prezentul Regulament este obligatoriu în toate elementele sale, nerespectarea prevederilor stabilite de prezentul Regulament, atrage după sine aplicarea sancțiunilor prevăzute de legislația în vigoare.